Suuri valiokunta

Perjantai 27.11.2015 klo 13.30—15.34

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
varapuheenjohtaja Anne Louhelainen ps
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk (1—29, 30 osittain)
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Eva Biaudet r (1—29, 30 osittain)
jäsen Simon Elo ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Jukka Gustafsson sd (9 osittain, 10—25, 26 osittain)
jäsen Timo Harakka sd (1—29, 30 osittain)
jäsen Anne Kalmari kesk (1—22, 23 osittain)
jäsen Emma Kari vihr (9 osittain, 10—26, 27 osittain)
jäsen Johanna Karimäki vihr (1—28, 29 osittain)
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Jari Leppä kesk (10 osittain, 11—26, 27 osittain)
jäsen Sanna Marin sd (1—29, 30 osittain)
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mika Niikko ps
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Ville Tavio ps (1 osittain)
jäsen Sampo Terho ps
varajäsen Ari Jalonen ps (1—22, 23 osittain)
varajäsen Jukka Kopra kok
varajäsen Pirkko Mattila ps
varajäsen Ilmari Nurminen sd (23 osittain, 24—29, 30 osittain)
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (9 osittain, 10—22, 23 osittain)
varajäsen Sari Raassina kok (1—26, 27 osittain)
varajäsen Annika Saarikko kesk (1—22, 23 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 24 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: EU; liikenne; E-kirje komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi ajoneuvojen teknisiä vaatimuksia koskevan Genevessä vuonna 1958 tehdyn ns. E-sääntösopimuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 73/2015 vp (asiakirja A 3)
Liiteasiakirja EU; liikenne; Ehdotus neuvoston päätökseksi ajoneuvojen teknisiä vaatimuksia koskevan Genevessä vuonna 1958 tehdyn ns. E-sääntösopimuksen muuttamisesta E 73/2015 vp perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: EU; Neuvottelumandaatin antaminen komissiolle aloittaa neuvottelut sopimusten tekemiseksi EU:n sekä Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä kyseisten valtioiden osallistumisesta neuvoston ns. Prüm-päätökseen (2008/615/YOS) ja Prüm-päätöksen täytäntöönpanosta tehdyn neuvoston päätöksen (2008/616/YOS) ja sen liitteen tiettyihin säännöksiin koskevista yksityiskohtaisista säännöistä

Valtioneuvoston E-selvitys E 74/2015 vp (asiakirja A 4)
Liiteasiakirja EU; Neuvottelumandaatin antaminen komissiolle aloittaa neuvottelut sopimusten tekemiseksi EU:n sekä Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä kyseisten valtioiden osallistumisesta neuvoston ns. Prüm-päätökseen (2008/615/YOS) ja Prüm-päätöksen täytäntöönpanosta tehdyn neuvoston päätöksen (2008/616/YOS) ja sen liitteen tiettyihin säännöksiin koskevista yksityiskohtaisista säännöistä E 74/2015 vp perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan.

5. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2014

Valtioneuvoston E-selvitys E 75/2015 vp (asiakirja A 5)
Liiteasiakirja Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2014 E 75/2015 vp perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten tarkastusvaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (matkustajarekisterin käyttö lainvalvontatarkoituksiin)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 66/2010 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 4/2012 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 3/2011 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 6/2011 vp
U-jatkokirjelmä UJ 19/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 18/2015 vp
Liiteasiakirja EU/OSA/Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi matkustajarekisterin tietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ehkäisemistä, paljastamista, tutkimista ja syytteeseenpanoa varten. UJ 19/2015 vp perusmuistio
Liiteasiakirja EU/OSA/Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ehkäisemistä, paljastamista, tutkimista ja syytteeseenpanoa varten. UJ 19/2015 vp liiteasiakirja

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 18/2015 vp (UJ 19/2015 vp - U 66/2010 vp) on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 78/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (Euroopan syyttäjänviraston perustaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 64/2013 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 1/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 15/2014 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 11/2014 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 9/2015 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 1/2013 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 26/2013 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 23/2013 vp
U-jatkokirjelmä UJ 18/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 1/2015 vp
U-jatkokirjelmä UJ 1/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 17/2015 vp
Liiteasiakirja EU/OSA/Euroopan syyttäjänvirastoa (EPPO) koskeva asetusehdotus UJ 18/2015 vp perusmuistio

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 17/2015 vp (UJ 18/2015 vp - U 64/2013 vp) on saapunut valiokuntaan.

Lakivaliokunnan lausunto LaVL 9/2015 vp (UJ 18/2015 vp - U 64/2013 vp) on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 79/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien lausuntojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisestä tiedonannosta ja ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (konfliktimineraalien vastuullinen hankinta)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 23/2014 vp
U-jatkokirjelmä UJ 17/2015 vp
Liiteasiakirja Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevien tinan, tantaalin ja volframin, niiden malmien ja kullan toimitusketjuun sovellettavan, vastuullisten tuojien omaehtoiseen vakuutukseen perustuvan unionin due diligence – järjestelmän perustamisesta. UJ 17/2015 vp perusmuistio

Valiokunta merkitsi saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan kannanoton: ulkoasiainvaliokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan. Valiokunta pitää vastuullisuutta koskevaa aloitetta politiikkajohdonmukaisuuden kannalta tärkeänä ja korostaa, että tulevassa järjestelmässä tulee huomioida riittävällä tavalla yrityksille koituva hallinnollinen ja taloudellinen taakka suhteessa toimien vaikuttavuuteen. Valiokunta painottaa tulevan järjestelmän toimivuuden ja selkeyden merkitystä. Valiokunta toteaa, että muun muassa Euroopan parlamentti on pitänyt pakottavaa järjestelmää tarpeellisena, mitä myös valiokunta pitää perusteltuna. Valiokunta toteaa, että Suomen lähtökohtana neuvotteluissa on ollut vapaaehtoisuuteen perustuva järjestelmä, mutta voi hyväksyä myös pakottavan järjestelmän, mikäli siihen jatkoneuvotteluissa päädytään. Valiokunta pitää tärkeänä, että järjestelmän vaikutukset keskitetään tuotantoketjun alkuvaiheeseen, eikä sitä tulisi ulottaa sellaisiin tuotteisiin tai komponentteihin, joiden valvonta on käytännössä mahdotonta. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ”konflikti” ja ”korkean riskin alue” tulisi jatkoneuvotteluissa määritellä selkeästi. (UJ 17/2015 vp - U 23/2014 vp).

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 80/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 16/2015 vp

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 16/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Puheenvuoron käyttivät ed. Tuppurainen, Marin, Arhinmäki, Biaudet, Karimäki ja Essayah.

Keskustelun aikana ed. Tuppurainen ehdotti ed. Marinin kannattamana, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen eduskunnan kannan: "Komission ehdottamat kolmannet maat (Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo, Makedonia, Montenegro, Serbia ja Turkki) voidaan hyväksyä EU:n yhteiseen turvallisten alkuperämaiden luetteloon. Turvallisten alkuperämaiden luetteloa on tarkistettava ja päivitettävä luotettavasti, ja varsinkin Turkin ihmisoikeustilannetta on seurattava tarkoin. Vaikka kyseisten maiden kansalaisten kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset voidaan käsitellä nopeutetussa käsittelyssä, hake-

mukset on käsiteltävä yksilöllisesti ja tarkasti. Jokaisen turvapaikanhakijan suojelutarve pitää käydä huolellisesti läpi".

Ed. Biaudet ehdotti ed. Karimäen kannattamana, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen eduskunnan kannan: "Suomi pyrkii vaikuttamaan siihen, että EU maat eivät päätä luoda turvallisten alkuperämaiden listaa. Emme näe että sellainen lista tukee turvapaikkaprosessia millään tavoin, koska pakolaisstatuksen arviointi joka tapauksessa tapahtuu yksilöllisten olosuhteiden perusteella. Yhtäkään maata ei tule automaattisesti pitää turvallisena. Kansainvälinen oikeus lähtee siitä, että ihmisillä tulee olla oikeus hakea turvaa ja suojelua juuri heihin itseensä kohdistuvien syiden vuoksi, esimerkiksi henkilökohtaisen vainon vuoksi, vaikka lähtömaa olisi turvallinen suurimmalle osalle väestöä. Lista joka antaa joillekin maille yleisen statuksen turvallisena lähtömaana heikentää fundamentaalisella tavalla turvapaikan hakijan oikeudet oikeudenmukaiseen ja tehokkaaseen turvapaikkaprosessiin, koska listat monesti näyttävät johtavan suhteettoman raskaaseen todistustaakkaan turvapaikanhakijalle jotka ovat lähtöisin juuri näistä maista. Se voi äärimmillään johtaa siihen, että turvallisuuslausekkeen non-refoulement periaatteet vaarantuvat. Se voisi myös tarkoittaa turvapaikanhakijoiden syrjintää heidän kansalaisuutensa perusteella joka on vuoden 1951 Geneven pakolaissopimuksen artikla 3 vastainen. Lisäksi esitetty turvallisten maiden listaus muuttaa Suomen vallitsevaa käytäntöä Turkin osalta, mikä sisältää merkittäviä riskejä, koska Turkin ihmisoikeustilanne on vaihteleva eikä maata voi pitää turvallisena kaikille kansalaisilleen. Turkki ei ole allekirjoittanut YK:n pakolaissopimuksen vuoden 1967 pöytäkirjaa joka sitouttaa heidät käsittelemään myös Euroopan ulkopuolelta tulevien turvapaikanhakijoiden anomuksia. Tämän tulisi olla edellytys EU:n ja Suomen turvallisen palautuksien aloittamiselle. Suomi ja EU ei voi palauttaa turvapaikanhakijoita kolmansiin maihin joissa heillä ei käytännössä ole mahdollisuutta kansainväliseen suojeluun. Suomi korostaa että myös sellaisten turvapaikanhakijoiden joukossa, joilla ei ole perustetta kansainväliselle suojelulle on henkilöitä jotka ovat haavoittuvassa asemassa, tarvitsevat suojelua koska ovat esimerkiksi mahdollisia ihmiskaupan uhreja. Heidän oikeutensa suojeluun ei saa vaarantaa ja panostuksia ihmiskaupan uhrien ja muiden vakavien rikosten uhrien suojelemiseksi on tehostettava . Myös ns paperittomien siirtolaisten perus- ja ihmisoikeuksien turvaaminen tulee olla kaikkien toimenpiteiden perusteena. Suomen tulee vastustaa komission esitystä turvallisten maiden listasta ja Turkin kohtelemista ns turvapaikanhakijoille turvallisena maana".

Äänestettäessä ed. Biaudet'n ehdotus hävisi ed. Tuppuraisen ehdotukselle äänin 7 - 4 - 13 tyhjää. Ed. Tuppuraisen ehdotus hävisi puheenjohtajan pohjaehdotukselle äänin 17 - 8.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 81/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

10. Valtioneuvoston selvitys: Komission paremman sääntelyn paketti
Valtioneuvoston selvitys EU-lainsäädännön ja lainsäädäntöehdotusten arvioinnista Suomen kannalta

Valtioneuvoston E-selvitys E 23/2015 vp
Valtioneuvoston E-selvitys E 113/2013 vp

Merkitään saapuneeksi MmVL:n kannanotto: Valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan ja korostaa, että EU:n maataloutta koskevaa sääntelyä on nopealla aikataululla kehitettävä tarkoituksenmukaisempaan, toimivampaan ja yksinkertaisempaan suuntaan. Suomen tulee toimia tässä asiassa edelleen aktiivisena aloitteentekijänä ja pyrkiä vaikuttamaan myös komission työsuunnitelmaan tältä osin. Valiokunta viittaa asiasta aiemmin antamaansa lausuntoon (MmVL 12/2014 vp) ja uudistaa kaikilta osin lausunnossaan esittämänsä ja kiirehtii toimenpiteitä muutosten aikaansaamiseksi. Valiokunta on myös laajassa lausunnossaan valtioneuvoston selonteosta EU-politiikasta 2013 ja valtioneuvoston selvityksestä EU-lainsäädännön ja lainsäädäntöehdotusten arvioinnista Suomen kannalta (MmVL 30/2013 vp — VNS 6/2013 vp, E 113/2013 vp) tuonut esiin lukuisia sääntelyä koskevia erityiskysymyksiä, joihin on saatava muutoksia. Valiokunta pitää täysin välttämättömänä, että EU:n maatalouspolitiikan liiallista hallinnollista taakkaa kevennetään välittömästi. Erityisesti maataloustukiin liittyvän valvonnan yksityiskohdissa on paljon sellaista sääntelyä, joka on erittäin ongelmallista erityisesti toiminnanharjoittajan oikeusturvan kannalta ja jonka aiheuttama byrokratia on suhteetonta saavutettuun etuun nähden. EJ 20/2015 vp - E 113/2013 vp.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: EU:n toimintasuunnitelma ihmissalakuljetuksen torjumiseksi (2015 - 2020)

Valtioneuvoston E-selvitys E 26/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi lakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 26/2015 vp

12. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje; Ehdotus neuvostoksen päätökseksi Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) maailman radioviestintäkonferenssissa vuonna 2015 (WRC-15) Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta

Valtioneuvoston E-selvitys E 27/2015 vp
E-jatkokirjelmä EJ 22/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.(EJ 22/2015 vp - E 27/2015 vp)

13. Valtioneuvoston selvitys: EU:n hätärahasto/muuttoliike (EU Emergency Trust Fund for Stability and Adressing Rootcauses of Irregular migration and Displaced Persons in Africa)

Valtioneuvoston E-selvitys E 57/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi hallintovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 57/2015 vp

14. Valtioneuvoston selvitys: Asedirektiivin muuttaminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 60/2015 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 15/2015 vp
Liiteasiakirja Asedirektiivin muuttaminen E 60/2015 vp perusmuistio

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten puolustusvaliokuntaan.

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 15/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

15. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus komission täytäntöönpanoasetukseksi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 nojalla

Valtioneuvoston E-selvitys E 64/2015 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 11/2015 vp
Liiteasiakirja Komission täytäntöönpanoasetus koskien EU:n vieraslajiluetteloa E 64/2105 vp perusmuistio

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 11/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 7/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokuntien lausunnot tiedoksi valtioneuvostolle.

16. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto "Kaikkien kauppa. Vastuullisempaa kauppa- ja investointipolitiikkaa."

Valtioneuvoston E-selvitys E 65/2015 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 8/2015 vp
Liiteasiakirja Komission tiedonanto "Kaikkien kauppa. Vastuullisempaa kauppa- ja investointipolitiikkaa." E 65/2015 vp perusmuistio

Valiokunta merkitsi saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 8/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Merkittiin saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi ympäristövaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokuntien kannanotot tiedoksi valtioneuvostolle.

17. Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2016

Valtioneuvoston E-selvitys E 67/2015 vp
Liiteasiakirja Komission työohjelma 2016 E 67/2015 vp perusmuistio

Merkittiin saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi lakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 67/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi tulevaisuusvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan kannanoton: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

18. Valtioneuvoston selvitys: EMU:n kehittäminen
EMU:n tulevaisuus

Valtioneuvoston E-selvitys E 70/2015 vp
Valiokunnan oma asia O 64/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi perustuslakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 70/2015 vp

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- EU-asioiden valtiosihteeri Kare Halonen, valtioneuvoston kanslia, liite
- alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo, valtiovarainministeriö, liite
- pääjohtaja Erkki Liikanen, Suomen Pankki
- valtiotieteiden tohtori, professori Sixten Korkman, liite
- Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, suurlähettiläs Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve, liite
- johtaja Teija Tiilikainen, Ulkopoliittinen instituutti, eduskunta

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- toimitusjohtaja Vesa Vihriälä, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA, liite
- oikeustieteen tohtori Janne Salminen, liite
- johtaja Jaakko Kiander, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, liite
- riippumaton ekonomisti Roger Wessman, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- professori Antti Suhonen, liite

19. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista neuvoston asetukseksi aviovarallisuussuhteista ja asetukseksi rekisteröityjen parisuhteiden varallisuussuhteista

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 8/2011 vp (asiakirja A 19)
U-jatkokirjelmä UJ 20/2015 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 11/2011 vp
Liiteasiakirja EU/OSA; Ehdotukset neuvoston asetukseksi aviovarallisuussuhteista ja rekisteröityjen parisuhteiden varallisuussuhteista UJ 20/2015 vp perusmuistio

Jatkokirjelmä UJ 20/2015 vp - U 8/2011 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten lakivaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 20/2015 vp - U 8/2011 vp.

Lakivaliokunnan lausunto LaVL 10/2015 vp (UJ 20/2015 vp - U 8/2011 vp) on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 82/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

20. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sekä tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle (luonnonmukainen tuotanto)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 21/2014 vp (asiakirja A 20)
U-jatkokirjelmä UJ 21/2015 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 30/2014 vp
Liiteasiakirja U 21/2014 vp UJ 21/2015 vp perusmuistio

Jatkokirjelmä UJ 21/2015 vp - U 21/2014 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 21/2015 vp - U 21/2014 vp.

21. Valtioneuvoston selvitys komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Itävallan ja Maltan valtuuttamisesta liittymään oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn Haagin yleissopmuksen sopimuspuoliksi Euroopan unionin edun mukaisesti

Valtioneuvoston E-selvitys E 86/2013 vp (asiakirja A 21)
E-jatkokirjelmä EJ 23/2015 vp

Jatkokirjelmä EJ 23/2015 vp - E 86/2013 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten lakivaliokuntaan jatkokirjelmän EJ 23/2015 vp - E 86/2013 vp.

22. Valtioneuvoston selvitys Euroopan komission ehdotuksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle uudeksi viisumisäännöstöksi sekä kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetuksen (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 73/2014 vp (asiakirja A 22)
Valiokunnan lausunto HaVL 18/2014 vp

Jatkokirjelmä EJ 24/2015 vp - E 73/2014 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan ja hallintovaliokuntaan jatkokirjelmän EJ 24/2015 vp - E 73/2014 vp.

23. EU:n valtion tai hallitusten päämiesten kokous Turkin kanssa 29.11.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 97/2015 vp Valtioneuvoston kanslian muistio 27.11.2015 (asiakirja A 23)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- pääministeri Juha Sipilä

valtiosihteeri Kare Halonen
erityisavustaja Jari Haapiainen
valtioneuvoston kanslia

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta Suomen neuvottelutavoitteiden turvaamiseksi.

Pääministeri Sipilä esitteli päämieskokouksen valmistelut.

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Virolainen sekä ed. Tuppurainen, Louhelainen, Karimäki, Terho, Biaudet, Kalmari, Elo, Essayah, Niikko ja Jalonen. Pääministeri Sipilä vastasi puheenvuoroihin.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

24. Euroopan unionin neuvoston kokous 1.10.2015 (Kilpailukykyneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 66/2015 vp
EUN-raportti Kilpailukykyneuvosto 01.10.2015 Suomen Pysyvän Edustuston raportti 5.10.2015 (asiakirja A 24)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Lindström

avustajanaan:
ylitarkastaja Leila Vilhunen
hallitusneuvos Antti Riivari
kaupallinen neuvos Kari Virtanen
neuvotteleva virkamies Eeva-Liisa Kortekallio
työ- ja elinkeinoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

25. Euroopan unionin neuvoston kokous 9.11.2015 (Ylimääräinen kilpailukykyneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 80/2015 vp
EUN-raportti Kilpailukykyneuvosto 9.11.2015; terästeollisuuden tila Euroopassa Suomen Pysyvän Eustuston raportti 12.11.2015 (asiakirja A 25)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Lindström

avustajanaan:
ylitarkastaja Leila Vilhunen
hallitusneuvos Antti Riivari
kaupallinen neuvos Kari Virtanen
neuvotteleva virkamies Eeva-Liisa Kortekallio
työ- ja elinkeinoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

26. Euroopan unionin neuvoston kokous 30.11.-1.12.2015 (Kilpailukykyneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 98/2015 vp Työ- ja elinkeinoministeriön muistio 25.11.2015 (asiakirja A 26)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Lindström

avustajanaan:
ylitarkastaja Leila Vilhunen
hallitusneuvos Antti Riivari
kaupallinen neuvos Kari Virtanen
neuvotteleva virkamies Eeva-Liisa Kortekallio
työ- ja elinkeinoministeriö

Ministeri Lindström esitteli neuvoston kokouksen valmistelut.

3.(mahd.) A-kohtien luettelon hyväksyminen

SISÄMARKKINAT JA TEOLLISUUS

4.Kilpailukykytilanteen tarkistaminen: talouskehitys ja kilpailukyvyn valtavirtaistaminen kaikilla politiikan aloilla

5.Tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoita koskeva strategia

Puheenvuoron käyttivät ed. Harakka ja Mykkänen. Ministeri Lindström sekä hallitusneuvos Riivari vastasivat puheenvuoroihin.

6.Sääntelyn parantaminen

7.Komission suositus neuvoston suositukseksi kansallisten kilpailukykykomiteoiden perustamisesta euroalueelle (E 70/2015 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Kilpailukykyneuvosto 30.11.-1.12.2015) asialistalla.

Muut asiat

TUTKIMUS

9.Ehdotus neuvoston päätelmiksi tutkimusetiikasta

10.Ehdotus neuvoston päätelmiksi sukupuolten tasa-arvon edistämisestä eurooppalaisella tutkimusalueella

Puheenvuoron käytti ed. Tuppurainen. Ministeri Lindström vastasi puheenvuoroon.

11.Ehdotus neuvoston päätelmiksi eurooppalaisen tutkimusalueen neuvoa-antavasta rakenteesta

12.Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR) eurooppalaisen tutkimuksen ja innovoinnin vauhdittajana

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Virolainen sekä ed. Harakka ja Tuppurainen. Ministeri Lindström sekä neuvotteleva virkamies Kortekallio vastasivat puheenvuoroihin.

Tutkimus ja kehitys; muut asiat

Epävirallinen avaruusneuvosto

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

27. Euroopan unionin neuvoston kokous 8.-9.10.2015 (Oikeus-ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 72/2015 vp
EUN-raportti OSA-neuvosto 9.10.2015 / Oikeusasiat / Tietosuoja, EPPO ja muut asiat Oikeusministeriön raportti 12.10.2015 (asiakirja A 27)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Lindström

avustajanaan:
neuvotteleva virkamies Eeva Aittoniemi
oikeusministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

28. Euroopan unionin neuvoston kokous 9.11.2015 (ylimääräinen oikeus- ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 83/2015 vp
EUN-raportti OSA; Ylimääräinen oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 9.11.2015 Brysselissä
Sisäministeriön raportti 23.11.2015 (asiakirja A 28)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Petteri Orpo

avustajanaan:
ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri
erityisasiantuntija Riikka Rytkönen
sisäministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

29. Euroopan unionin neuvoston kokous 20.11.2015 (Ylimääräinen oikeus- ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 96/2015 vp
EUN-raportti OSA; Ylimääräinen oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 20.11.2015 Sisäministeriön raportti 24.11.2015 (asiakirja A 29)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Petteri Orpo

avustajanaan:
ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri
erityisasiantuntija Riikka Rytkönen

sisäministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Ministeri Orpo käytti puheenvuoron asedirektiivi-ehdotuksen käsittelystä neuvoston kokouksessa.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

30. Euroopan unionin neuvoston kokous 3.-4.12.2015 (Oikeus-ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 99/2015 vp Sisäministeriön ja oikeusministeriön muistio 25.11.2015 (asiakirja A 30)

Valmistelu

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Jari Lindström
- ministeri Petteri Orpo

avustajinaan:
neuvotteleva virkamies Eeva Aittoniemi
oikeusministeriö
ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri
erityisasiantuntija Riikka Rytkönen
sisäministeriö

Ministeri Orpo ja ministeri Lindström esittelivät neuvoston kokouksen valmistelut.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Päätösvaltaisuuden puuttumisen vuoksi käsiteltiin kaikki neuvoston agendakohdat yleiskeskusteluna. Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Virolainen sekä ed. Biaudet, Tuppurainen, Mattila, Essayah, Louhelainen ja Arhinmäki. Ministeri Orpo ja ministeri Lindström sekä ylijohtaja Yli-Vakkuri vastasivat puheenvuoroihin.

Alla luetellut asiat merkittiin käsitellyiksi.

–Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kansalaisten ja yritysten vapaan liikkuvuuden edistämisestä yksinkertaistamalla tiettyjen yleisten asiakirjojen hyväksymistä Euroopan unionissa sekä asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (U 30/2013 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

–Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (U 57/2012 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

–Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta (U 64/2013 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

Todettiin, että valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan aikaisemmin tässä kokouksessa.

–Ehdotus neuvoston asetukseksi aviovarallisuussuhteista ja rekisteröityjen parisuhteiden varallisuussuhteista (U 8/2011 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

Todettiin, että valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan aikaisemmin tässä kokouksessa.

–Muuttoliikekriisi: oikeudellinen yhteistyö ja muukalaisvihan torjunta

–Taistelu verkossa esiintyvien vihapuheiden torjumiseksi

–Tehokkaan rikosoikeuden varmistaminen digitaaliaikana: mitä tarvitaan?

–Sähköisen viestinnän tietojen säilyttäminen

a)Suhteet Yhdysvaltoihin

–EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous 13. marraskuuta 2015

–Atlantin yli tapahtuvan tiedonsiirron uudistetut puitteet

b)EU:n ja Länsi-Balkanin ministerifoorumi 7. ja 8. joulukuuta 2015

c)Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

–Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ehkäisyä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyvää syytteeseenpanoa varten (ensimmäinen käsittely) (U 66/2010 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

Todettiin, että valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan aikaisemmin tässä kokouksessa.

–Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyö- ja -koulutusvirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS ja 2005/681/YOS kumoamisesta (ensimmäinen käsittely)

–Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tutkimusta, opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkallista ja palkatonta harjoittelua, vapaaehtoistyötä ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (uudelleenlaadittu) (ensimmäinen käsittely)

–Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta sekä kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 muuttamisesta (U 14/2015 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

–(mahd.) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi turvallisia alkuperämaita koskevan EU:n yhteisen luettelon laatimisesta kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU soveltamista varten ja direktiivin 2013/32/EU muuttamisesta (U 15/2015 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Oikeus- ja sisäasiainneuvosto 3.-4.12.2015) asialistalla.

Todettiin, että valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan aikaisemmin tässä kokouksessa.

–Terrorismin torjunta

–EU:n uudistettu sisäisen turvallisuuden strategia 2015–2020

–Muuttoliike

–Schengen-alueen hallinnointijärjestelmä: Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Schengen-alueen toimintaa koskeva kahdeksas puolivuotiskertomus (1. toukokuuta 2015 – 31. lokakuuta 2015)

a)EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous 13. marraskuuta 2015

b)EU:n ja Länsi-Balkanin ministerifoorumi 7. ja 8. joulukuuta 2015

c)Vallettan huippukokous, 11. ja 12. marraskuuta 2015 1

d)Tanskassa 3. joulukuuta 2015 järjestettävää kansanäänestystä koskeva tiedonanto

e)Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

31. Keskustelu komission varapuheenjohtaja Jyrki Kataisen kanssa

Valiokunnan oma asia O 72/2015 vp

Kuuleminen siirrettiin myöhäisen ajankohdan vuoksi pidettäväksi toisessa kokouksessa.

32. Muut asiat

- su 29.11.- ti 1.12.15 COSAC-kokous, Luxemburg (SuV:n delegaation kokoonpano 6

edustajaa + virkamiehistö)

33. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 4.12.2015 klo 13.30, torstaina 26.11. klo 9.30-10.00 ja keskiviikkona 2.12.2015 klo 13.00-13.55 pidetään työjaoston kokous

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Peter Saramo